

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 3 • год. CV • 12 февруари 2026 г. • цена 1 лев / 0.51 € www.stdbg.org

Печатно издание: ISSN 1313-7611 • Онлайн издание: ISSN 2815-2638

ДОКЛАД
НА КРАСИМИР ПРЕМАНОВ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТДБ,
ПРЕД ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪЮЗА
ПРЕЗ 2025 г. И ОТЧЕТНИЯ
5-ГОДИШЕН ПЕРИОД
(2021–2025)

На стр. 5

ОБЩО ОТЧЕТНО-ИЗБОРНО СЪБРАНИЕ НА ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ НА СТДБ

На 31 януари т.г., във Военния клуб в столицата се проведе Общо отчетно-изборно събрание на Върховния комитет на Съюза на тракийските дружества в България (СТДБ), което премина при следния дневен ред:

1. Отчет за дейността на СТДБ за 2025 г. и за целия петгодишен мандат 2021–2025 г.

2. Отчет за изпълнението на бюджета на СТДБ за 2025 г.

3. Приемане план-програмата за дейността на СТДБ за 2026 г.

4. Приемане на бюджета на СТДБ за 2026 година.

5. Прекратяване на членство във ВК на СТДБ.

6. Приемане на нови членове на ВК на СТДБ.

7. Избор на ново ръководство: Председател, Централно ръководство, Върховен комитет.

8. Разни.

След откриването на събранието с едноминутно мълчание беше почетена паметта на починалите ръководители на тракийски дружества и членове на Върховния комитет: Петра Мечева, Здравко Попчев, Димитър Шалапатов, Божанка Николова, Станка Димитрова, Елена Мурджева, Милен Люцканов.

Получени бяха Поздравителни адреси от Илияна Йотова – президент на Репу-

блика България (виж на с.4) и от проф. Иван Върляков – изпълнителен директор на РАО „Тракия“ (виж на с.7).

За водещ на събранието бе избран Михаил Вълв – заместник-председател на Централното ръководство на СТДБ.

Отчетен доклад за дейността на Съюза на тракийските дружества в България за 2025 г. и за изтеклия 5 годишен период (2021–2025) изнесе неговият председател Красимир Преманов. Той припомни, че Общото събрание се провежда в годината, в която Тракийската организация навършва 130 години, като акцентира на факта, че в навечерието на годишни-

ната тракийци имат всички основания да твърдят, че са достойни наследници на своите предци, и оцени изминалия петгодишен период като ползотворен

Специална благодарност беше отправена към председателите и членовете на всички тракийски дружества, от които идва основната енергия за дейността на Съюза. В края на доклада Кр. Преманов изрази надежда, че и напред СТДБ ще продължи да отстоява българщината и националните интереси, моралните и материални права на тракийските българи и ще отбележи достойно 130-ата годишнина от началото на

ТРАКИЙЦИ СЕ ПОКЛОНИХА ПРЕД ПАМЕТТА НА СВОЯ ПАТРОН

126 години от смъртта
на Капитан Петко войвода
(18.12.1844–07.02.1900)

На 7 февруари т.г. тракийци и признателни граждани в цялата страна се поклониха пред паметта на Войвода и положиха цветя пред паметниците му.

Всяка година на тази дата по повод поредната годишнина от смъртта на своя патрон Съюзът на тракийските дружества в България и тракийските дружества в цялата страна организират възпоменателни събития, по време на които почитат паметта на Войводата пред неговите многобройни паметници, паметни плочи и паметни места.

Поклонението в столицата се проведе пред паметника на войводата в „Алеята на бележитите българи“ в Борисовата градина.

организираното тракийско движение в България.

Членовете на Върховния комитет, които се изказаха заявиха подкрепата си за основните документи и план-програмата на СТДБ за 2026 година.

Избран бе Върховен комитет в състав от 125 души, от които новозбрани са: инж. Красимир Иванов Георгиев; Петър Захариев – председател на Асоциацията на автомобилните превозвачи в България; Петър Симеонов Драгоев – преподавател в Националната спортна академия; Светла Любенова Пълева – адвокат; Асен Недялков Йорданов – журналист; Георги Александров Чъкърък – духовно лице, син на покойния отец Александър Чъкърък. По право във Върховния комитет бяха включени ново-

избраните председатели на тракийски дружества: Юлия Иванова Върбанова – председател на ТД „Тракия“, гр. Ямбол; Йордан Ангелов Вълков – председател на Регионалното тракийско дружество във Върна и Петко Илиев Стамболиев – председател на Клуба на ветераните.

Общото събрание прие отчетния доклад за дейността на СТДБ за 2025 г. и за целия петгодишен мандат 2021–2025 г.; отчет за изпълнението на бюджета на СТДБ за 2025 г. план-програмата и бюджет на СТДБ за 2026 г.

Красимир Преманов бе преизбран за председател на Съюза на тракийските дружества в България с пълно мнозинство и един въздържал се.

Продължава на 4-а стр.

ПЕЮ ШИШМАНОВ – СИМВОЛ НА РОДОЛЮБИЕ И ЖЕРТВОГОТОВНОСТ ЗА СВОБОДАТА НА БЪЛГАРИЯ

150 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА РОДОПСКИЯ ВОЙВОДА

ЗЛАТКА ПЕТРОВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ТА
„РОДОПСКА СЛАВА“, ГР. СМОЛЯН

Продължение от миналия брой

В окръжното ръководство остават само местни хора, начело с Пею Шишманов, който поема ръководството на организацията на 8 май 1902 г. Той извършва някои частични промени в селските комитети и продължава дейността за привличане на членове, отстранени от Сарафов и Антонов. За това разказва в спомените си Андон Дечев:

След нанесените удари и неуспешната афера срещу Хаджи Нурия, благодарение на Пею Шишманов организацията се възстановява и революционния дух на населението се повдига. За тази промяна пише и неговия помощник Георги Попанастасов: „Пею постави организацията не само в своето село, но и в цялата околия на една недосегаема висота. Славеино се шепнеше от уста на уста. Родопите, а и цялото македоно-одринско движение не познава друг по-честен, по-безкористен, по-благороден свой деец“.

След Солунския конгрес (2-4 януари) започва подготовка за въстанието в Одринско и Македония. Обновеният Ахъчелебийски околийски революционен комитет разширява дейността си. В него участват Пею Шишманов (районен ръководител) и членове – Андон Дечев, Стефан Чакърров, Таню Стоев и Георги Попанастасов. На 12–13 февруари околийският и селските комитети провеждат съвещание в Карлуково, на което вземат решение за активизиране на революционната дейност и за засилено въоръжаване на четите.

По въпроса за или против въстание в Средните Родопи идеите на Шишманов търпят развитие. През 1901 г. в писмо до Вълчо Сарафов той споделя: „Ние в Ахъчелебийско никой път не можем направим масово въстание“. Това е ранният период на създаване на организацията и затова той, а и други дейци от Среднородопието мислят така. Но в края на 1902 г. и началото на 1903 г. когато се разширява мрежата от комитети и организацията укрепва, Пею Шишманов променя убежденията си, което е видно от редица негови писма до революционните дейци Караманджуков и Вълчо Антонов.

Пею Шишманов и Христо Караманджуков трябва да затегнат комитетските дела и да формира участъкови чети за борба с неприятеля. За тези събития в спомените си Христо Караманджуков пише: „Тъй както бяхме улисани с нашите работи и се мъчехме да ги поставим в ред, особено след аферата в Левочево, ненадейно се получи покана с дата 8 юни, изпратена от Бургас, с която се искаше да се упълномощат едно или два лица, които да участват на събора. Този

събор, според поканата, бил крайно належащ. Писмото бе отправено до Пею Шишманов. Препис от оригинала му е запазен в комитетската кореспонденция, съхранявана в Славеиновското читалище“. Тук става дума за конгреса на „Петрова нива“, на който участва като единствен делегат Хр. Караманджуков от Ахъчелебийски революционен район. Взето е решение за организиране на въстанически действия в Одринския революционен окръг и веднага след връщането му от конгреса дейците от въстанически район провеждат на 5 юли в м. „Свети Дух“ над с. Славеино т.нар. Родопски конгрес. На него се приема стратегия за въстанието, утвърждава се структурата на района, формират се пет бойни участъка.

По време на Илинденско-Преображенското въстание Пею Шишманов е избран за председател на ръководното боево тяло на Пети Ахъчелебийско-Скечански (Смолянско – Ксантйски) революционен район на Одрински въстанически окръг със секретар Никола Данаилов от Райково и член Караманджуков от Чокманово. Определени са териториите на участъците, войводите, подвойводите, секретарите, знаменосците, а именно: Пею Шишманов, Вълчо Райчев Шишманов, Стефан Чакърров, Никола Пеев Шишманов на първи участък (Славеино, Петково, Давидково); Андон Дечев и Аргир Мумджиов на втори (Момчиловци, Соколовци, Левочево); Никола Гюмошев, Бечо Даракчиев и Коста Николов на трети (Устово, Райково, Смолян, Хасовица, Писаница, Бостина, Дунево); Запрян Начев на четвърти участък (Чокманово, Полковник Серафимово, Фатово, Габрица, Дуганово, Пещера); Георги Гешанов на пети (Арда, Турян, Кремене).

Редица писма от участъкови воеводи и революционни дейци свидетелстват за острия недостиг на оръжие, предназначено за организацията в Родопския край. Точни данни за въоръжението в района се съдържат в доклада на Христо Караманджуков до Задграничното представителство от 14 март 1903 година.

Усилената подготовка за въстанието и движението на четите не остават незабелязани от българските гранични власти. Със секретна телеграма на 15 август 1903 г. командирът на IV-та погранична рота капитан Геров донася на началника на граничния район, че „по положителни сведения... в Ахъчелебийско ще избухне въстание“. Копие от телеграмата е изпратено и до Министерство на външните работи и изповеданията. Очевидно информацията му е доста точна, тъй като по-нататък той отбелязва, че от селата Горно и Долно Дерекьой са излезли 15-20 четници, началници на района са Пею Шишманов и Христо Караманджуков, а „емигрантите

в селото Чепеларе постоянно се изгубвали и минаваш в Ахъчелебийско“. Това, което Геров не знае, е че съгласно решенията на конгреса четите трябва да заемат предвидените участъци, но без да предприемат акции, поради липса на достатъчно оръжие. След приключване на военно-организационните мероприятия, в началото на август 1903 г. четите с революционното ръководство се отправят към изходния пункт – местността Кралюв камък (южно от Райково), откъдето всяка от тях се отправя към определения ѝ участък. В съответствие с възприетия план на действие участъковите чети се въздържат от провеждане на бойни акции и заемат изчаквателна позиция до получаване на обещаното оръжие. Централното ръководство на ВМОРО подценява ролята и силата на Ахъчелебийски революционен район. Те му отреждат второстепенна роля по време на въстанието и поради това считат за ненужно да доставят оръжие за тукашните революционни действия. Така, че липсата на оръжие и присъствието на близо 10 000 турска войска, не дава възможност да се разшири базата на въстанието в Ахъчелебийски революционен район.

Неуспешният край на въстанието налага в края на месец август участъковите чети да се прехвърлят в свободна България. Вместо да оказват помощ на въстаниците, които изпитвали остра нужда от оръжие и боеприпаси, полицията и граничните власти разгромяват Чепеларския комитетски пункт, откъдето е било пренасяно оръжие за революционните дейци. Арестувани и интернирани са мнозина от

съмишлениците на организацията. По време на въстанието, когато поради натиска на турските войски, районните чети от Смолянско се прехвърлят на територията на Княжеството, за да изработят нов план за действие, те били обградени и обезоръжени. Това се потвърждава и в редица писма от участъковите войводи до председателя на боевото тяло Пею Шишманов.

След неуспеха на въстанието и разпускането на четите с протоколно решение от 3 март 1904 г. окръжното ръководство на Одринската организация възлага на Шишманов да оглави агитационна чета в Ахъчелебийско. Периодът от 1904 до 1908 г. е изключително труден за Пею Шишманов. Образуваните групи на родопските комити Тодор Хвойнев, Христо Лакудата, Бечо Даракчията и др., които са преследвани и от българските, и от турските власти, създават напрежение в организацията. След неуспеха на продължителни преговори организацията обявява отцепилите се комити за „разбойници и изменници“. С Окръжно от 22 юни 1905 година това решение е сведено до селското ръководител. ЦК на ВМОРО изпраща специално Лазар Маджаров да окаже помощ за възобновяване на старата нелегална мрежа и за привличане на „отцепените комити“, които действат предимно на турска територия. Четата на Пею Шишманов преминава границата в района на селищата Турен, Пещера и Кремене за среща с четите на Хвойнев и Лакудата, но до споразумение не се стига. Затова централното ръководство със специално Окръжно от 22 юни 1906 г. до околийските и селски ръководители в Централ-

ни Родопи забранява „под страх от най-строга наказание даването на прием на разбойническите банди и разните чети, освен тая на господин Пею Шишманов“. Въпреки всички трудности Пею Шишманов и близките му съратници остават верни на позициите на ВМОРО и на преобращенци.

На 11 юли 1908 г. Младотурският комитет „Единение и напредък“, съставен от либерално настроени офицери и интелигенция, организира овладяването на гарнизоните в Македония и обявява въвеждането на конституционно управление. Българското правителство и дейците на ВМОРО посрещат с надежда обявената от офицерите-реформатори „Ера на Хуриета“. След обявената амнистия дейците и четите на ВМОРО и в Ахъчелебийско излизат от нелегалност.

По време на Балканската война, след обявяване на мобилизацията войводата Пею Шишманов отново със старите македоно-одринци формира доброволческа чета. Съгласно заповед № 220 от октомври 1912 г. четата се преименува в Пети взвод от IV-та погранична рота на 21-и Средногорски пехотен полк с командир Пею Шишманов и помощник Вълчо Шишманов. Той изпълнява оперативни задачи между Роженския и Тополовския проход и води бойни сражения в района на селищата Славеино, Рудозем, Златоград в посока към Гюмюрджина.

Важни доказателства за общите действия на армията и доброволческите чети се съдържат в запазените релации и заповеди между командирите на дружините и войводите на четите. Запазени са и заповеди на самия войвода Пею Шишманов. Взводът на Шишманов чрез разузнавателните действия, патрулиране, охрана и партизанска война има важен военностратегически принос в хода на войната. Със заповед от 29 ноември 1912 г. четата е разформирована, но голяма част от нея е включена в състава на Македоно-Одринското опълчение и продължава участие и в Междусъюзническата война.

След войните Пею Шишманов се оттегля от обществено-политическия живот. Честната, продължителна и голяма всеотдайност на делото правят личността на Пею Шишманов колкото свята, толкова и величествена. През 1928 г., когато се чества 25-та годишнина от Илинденско-Преображенското въстание, той получава специален адрес от останалите живи участници. С пословичната си скромност Пею Шишманов отговоря само с думите: „Родината и родния край ни зовяха да им помогнем и аз и моите другари поработихме, доколкото можяхме.“

Пею Шишманов умира на 11 септември 1942 г. в Пловдив. През 1963 г., когато се открива паметникът на преобращенци на Хайдушки поляни, Съюзът на тракийските дружества в София взема решение костите на Пею Шишманов и на знаменосеца на четата Никола Шишманов да се пренесат на Хайдушки поляни. Това става на 19 август 1967 г., когато се поставят и паметни плочи.

Войводата Пею Шишманов ще остане завинаги в историята като символ на родолюбие и жертвоготовност за свободата и обединението на България.

ПЛАН-ПРОГРАМА

НА СЪЮЗА НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ ЗА 2026 г.

ОСНОВНА ЦЕЛ: Засилване влиянието на Съюза на тракийските дружества в България като представител и защитник на националните интереси, моралните и материални права на тракийските българи и популяризиране на техните идеи.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

Укрепване на организационното състояние на СТДБ, на неговите основни структури и на тракийски дружества, членове на Съюза.

Отбелязване на значимите дати и събития от историята на тракийското движение, съгласно утвърдената план-програма от ВК на СТДБ, и по отделни програми, утвърдени от Централното ръководство и тракийските дружества, както и на значими национални събития от историята на България.

Работа по патриотичното възпитание и укрепване на националното самосъзнание на българското население в Родопите и отстояване на българския родов корен сред ислямизираното население там.

Развиване на аудиторията на сайта на СТДБ и на в. „Тракия“.

Популяризиране на тракийското историческо и културно наследство.

Поддържане паметта за миналото и защита на тракийската кауза.

Защита на интересите на тракийските организации срещу всякакви опити за нарушаване единството и финансовата стабилност на Съюза на тракийската дружества в България, приваждане на финансовата дейност в съответствие с изискванията на Устава.

ОСНОВНИ ИНИЦИАТИВИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНАТА ЦЕЛ:

1. Отбелязване на 130 години от началото на организираното тракийско движение съвместно с ТНИ. Съвместно с тракийските дружества (отбелязване по отделна програма).

2. Завършване на идейно-художественото оформление на метростанция „Тракия“ съвместно с ТНИ и изработване на проект за увековечаване паметта на Капитан Петко войвода (по отделна програма, съгласувана с ръководството на софийския Метрополитен).

3. Подготовка на тематични издания, допълващи 1 и 2 том на енциклопедия „Тракия“, съвместно с ТНИ.

4. Отбелязване на 182 години от рождението на Капитан Петко войвода съвместно с ТНИ и тракийските дружества (отбелязване по отделна програма).

5. Тържествено честване на 26 март – Ден на Тракия и

Одринската епопея, в София и в страната съвместно с ТНИ и тракийските дружества (отбелязване по отделна програма).

6. Отбелязване на 123 години от Илинденско-Преображенското въстание съвместно с ТНИ и тракийските дружества (отбелязване по отделна програма).

7. Изготвяне и представяне на тематични изложби в страната и чужбина съвместно с ТНИ и тракийските дружества (по график).

8. Представяне на 1 и 2 том на енциклопедия „Тракия“ в страната и чужбина съвместно с ТНИ и тракийските дружества.

9. Да се изработи албум с портрети на дейци на тракийското движение с биографичните им справки.

10. Да се поднови подписването на споразумение за сътрудничество между СТДБ и ТНИ, от една страна, и БАН – от друга.

11. Да се предприемат необходимите мерки за увековечаване паметта на Капитан Петко войвода в подобаваща форма в неговото родно място Доган Хисар (дн. Есими в Гърция)

ОСНОВНИ МЕРОПРИЯТИЯ:

1. Да продължи отстояването на българското духовно начало в църквите в Одрин и Истанбул, провеждането на тракийски събори и прояви там. Да се отстоява провеждането на службите на български език.

Отг.: Красимир Премянов, председател на СТДБ

Срок: Постоянен

2. Попълване на библиотечния фонд на Съюза и ТНИ и качването му в електронния архив.

Отг. Искра Чернева, отговорник за библиотеката

Срок: постоянен

3. Да продължи практиката за периодични срещи в различни формати с Регионалните съвети и тракийските дружества по места с цел укрепване на организационния съюзен живот.

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Михаил Вълв, зам.-председател на ЦР на СТДБ

Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ

Чавдар Георгиев и членовете на ЦР на СТДБ

Председателите на ТД по места

Срок: Постоянен

4. Да продължи въвеждането на единните членски карти за всички членове на Съюза.

Отг. Михаил Вълв, зам.-председател на ЦР на СТДБ

Стефан Начев, гл. секретар на СТДБ

Чавдар Георгиев, член на ЦР на СТДБ

Председателите на ТД

Срок: постоянен

5. Засилване работата с индивидуалните членове чрез възлагане на индивидуални поръчения и активното им включване в дейността на Тракийската организация.

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Срок: Постоянен

6. Подпомагане с идеи и инициативи на новите тракийски дружества за обогатяване на дейността им и активното им включване в живота на общините и районите, в които се намират.

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Членовете на ЦР и на ТНИ

Срок: Постоянен

7. Разширяване дейността на Културен клуб „Тракия“ и организиране в сътрудничество с издателство „Захарий Стоянов“ на литературни вечери и представяне на книги в столицата и страната.

Отг. акад. Иван Гранитски

Председателите на ТД

Срок: Постоянен

8. Разширяване на аудиторията на в. „Тракия“ и увеличаване на абонамента му.

Отг. д-р Ваня Иванова и редколегиата

Председателите на ТД

Председателите на РС

Зам.-председателите на ВК на СТДБ

Срок: Постоянен

НАЦИОНАЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ:

– 7 февруари – 126 г. от смъртта на Капитан Петко Войвода съвместно с ТНИ (по отделна програма)

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Членове на ЦР на СТДБ

Председателите на ТД по места

Председатели на филиали на ТНИ

Срок: 7 февруари

– 19 февруари – участие в мероприятията, посветени на годишнината от смъртта на Васил Левски, и поднасяне на цветя пред паметника съвместно с ТНИ

Отг.: Красимир Премянов, председател на СТДБ,

Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ и председател на ТД „Тракия“, София

Срок: 19 февруари

– 3 март – участие в тържествата и поднасяне на цветя съвместно с ТНИ

Отг.: Красимир Премянов, председател на СТДБ

Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ и председател на ТД „Тракия“, София

Срок: 3 март

– отбелязване годишнина от кончината на отец Александър Чъкърък в Одрин, съвместно с ТНИ (по отделна програма)

Отг.: Красимир Премянов, председател на СТДБ

Срок: постоянен

Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ

Срок: средата на м. март – отбелязване на Деня на Тракия в столицата и в страната – 26 март, съвместно с ТНИ (по отделна програма)

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Председателите на ТД

Зам.-председатели на ЦР на СТДБ и на ВК на СТДБ

Срок: 26 март

– 130 години организирано национално тракийско движение в България, съвместно с ТНИ

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

чл.-кор. проф. Васил Проданов, председател на ТНИ

Председателите на ТД

Срок: Постоянен

– Национален тракийски Гьргьовски събор, Поморие, началото на м. май, съвместно с ТНИ и община Поморие (по отделна програма)

Отг. Ана Тодорова, председател на ТД „Одринска епопея“, Поморие

Срок: началото на м. май

– Традиционни тракийски събори в Одрин съвместно с ТНИ – 6 и 21 май, по отделна програма)

Отг. Краснодар Беломорски, заместник-председател на ЦР на СТДБ

Кирил Сарджев, член на ЦР на СТДБ

Мargarит Петров, зам.-председател на ВК на СТДБ

Василка Вангелова, член на ВК на СТДБ

Срок: 6 и 21 май

– Национален тракийски събор „Фолклорен венец Божура“ – Средец, средата на м. май (по отделен план, съвместно с ТНИ и Община Средец)

Отг. Михаил Вълв, зам.-председател на ЦР на СТДБ

Маври Мавров, председател на ТД „Лазо Лазов“, Средец

Стефан Начев, главен секретар на СТДБ

Стефан Колев, член на ВК на СТДБ и председател на ТД „Странджа“, Бургас

Срок: средата на май

– Национален тракийски християнски събор „Спасовден“ в Ямбол – 21 май, съвместно с ТНИ и местните общини (по отделна програма)

Отг. Михаил Вълв, заместник-председател на ЦР на СТДБ

Юлия Върбанова, председател на ТД „Тракия“, Ямбол

Срок: 21 май

– Участие в тържествата за 24 май и поднасяне на цветя пред паметника на Кирил и Методий пред Националната библиотека съвместно с ТНИ

Отг.: Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ

Срок: 24 май

– Полагане на венци по случай 2 юни от името на СТДБ и ТНИ на паметника на Ботев в Борисовата градина и пред паметника на Капитан Петко войвода в Рим

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

чл.-кор. проф. Васил Проданов, председател на ТНИ

Срок: 2 юни

– Национален тракийски младежки събор-поклонение „Илиева нива“ – 6 юни (по отделна програма, съвместно с ТНИ и община Ивайловград)

Отг. Ръководството на ТМСБ

Мargarит Петров, зам.-председател на ВК на СТДБ

Ангел Петров, член на ВК на СТДБ

Кирил Сарджев, член на ЦР на СТДБ

Членовете на ЦР на СТДБ

Срок: 6 юни

– Отбелязване годишнината от рождението на Иван Вазов на 9 юли и поднасяне на цветя на паметника съвместно с ТНИ

Отг.: екипът на ТНИ

Срок: 9 юли

– Национален тракийски събор-поклонение в с. Славеино, посветен на 123-годишнината от Илинденско-Преображенското въстание в Родопите – 1 август, съвместно с ТНИ и Община Смолян и кметството на с. Славеино (по отделна програма)

Отг. Краснодар Беломорски, заместник-председател на ЦР на СТДБ

Славейно

Дора Янкова, член на ВК на СТДБ

Златка Петрова, председател на ТД „Родопска слава“, Смолян

Срок: 1 август

– Национален тракийски събор-поклонение, посветен на 123 години от Илинденско-Преображенско въстание, на местността „Петрова нива“ съвместно с ТНИ и община Малко Търново – 22 август (по отделна програма)

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Стефан Начев, главен секретар на СТДБ

Михаил Вълв, заместник-председател на ЦР на СТДБ

чл.-кор. проф. Васил Проданов, председател на ТНИ

доц.д-р Ваня Стоянова, научен секретар на ТНИ

Срок: 22 август

– Национален тракийски фолклорен събор „Богородична стъпка“ съвместно с ТНИ и Община Стара Загора – края на м. август (по отделна програма)

Отг. Цанко Атанасов, председател на ТД „Одринска епопея“, Ст. Загора

Срок: края на м. август

– Регионален тракийски събор в с. Тополи, община

Варна съвместно с ТНИ и кметството на с. Тополи – края на м. август (по отделна програма)

Отг.: Йордан Вълков, председател на РТД-Варна, доц. Геновева Михова, председател на филиала на ТНИ, Варна

Срок: края на м. август

– Участие в честването на Съединението на България и поднасяне на цветя на гробницата на Александър Батенберг съвместно с ТНИ – 6 септември

Отг.: Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ и председател на ТД „Тракия“, София

Стефан Начев, главен секретар на СТДБ

Срок: 6 септември

– Национални хайдушки празници „Капитан Петко войвода“ в Чепеларе съвместно с ТНИ и община Чепеларе – 12 септември

Отг.: Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ,

Красимир Премянов, председател на СТДБ

Срок: 12 септември

– Национален тракийски женски събор-поклонение в с. Аврен съвместно с ТНИ, община Крумовград и кметството на с. Аврен – 19 септември (по отделна програма)

Отг. Иван Маширев, председател на ТД „Тракия – 1922“, Крумовград, и член на ВК на СТДБ

Иванка Мечева, съпредседател на ГЖС

Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ

Срок: 19 септември

– 22 септември – участие в тържествата за независимостта на България и поднасяне на цветя пред паметника на Незнайния войн съвместно с ТНИ

Отг.: Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ и председател на ТД „Тракия“, София

Стефан Начев, главен секретар на СТДБ

Срок: 22 септември

– Национален тракийски събор-поклонение, посветен на 113 години от разоренето на тракийските българи, гр. Маджарово съвместно с ТНИ и Община Маджарово – 26 септември (по отделна програма)

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Кирил Сарджев, член на ЦР на СТДБ

Мargarит Петров, заместник-председател на ВК на СТДБ

Възкресия Вълва, председател на ТД „Димитър Маджаров“, гр. Маджарово

Срок: 26 септември

Република България
Президент

ДО
Г-Н КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪЮЗА НА
ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА
В БЪЛГАРИЯ

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА ВЪРХОВНИЯ
КОМИТЕТ НА СЪЮЗА НА
ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА
В БЪЛГАРИЯ

Уважаеми господин Премянов,
Уважаеми членове на Върховния комитет на Съюза на тракийските дружества в България,
Уважаеми госпожи и господа,
Скъпи тракийци,

Приемете моите сърдечни поздравления по повод провеждането на Общото отчетно-изборно събрание на Върховния комитет на Съюза на тракийските дружества в България!

Съюзът на тракийските дружества зове за памет и единение във време на разделение, за връщане към българската история, от която векове наред черпим сили. Чрез дейността му се противопоставяне на забравата, на опитите за пренаписване на историята. Съюзът предава на младите поколения паметта за едни от най-тъжните години за българския народ и за България.

Днешното отчетно-изборно събрание идва с важна равностметка и обръща погледите ни напред — към бъдещето на една кауза, която повече от век обединява поколения българи около паметта за Тракия, за страданията и за силата на духа, опазващ националната ни идентичност. И днес безсмъртният девиз на тракийците „Прощаваме, но не забравяме“ ни учи на мъдрост.

Издавам своята искрена благодарност за дългогодишното ни партньорство, което ще продължи и напред. Оставам вярна на тракийската кауза в търсене на справедливост.

Пожелавам на участниците в Общото отчетно-изборно събрание здраве, сили и ползотворни решения, за изпълнение на поетите отговорности.

Нека и напред уважението към саможертвата на предците и обичта към България да сияят като верен ориентир!

31 януари 2026 г.

Илиана Йотова
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЕДНО НАПИСАНО, НО НЕПРОИЗНЕСЕНО СЛОВО НА ОБЩОТО ОТЧЕТНО-ИЗБОРНО СЪБРАНИЕ НА ВК НА СТДБ

НЕЛИ АНАСТАСОВА – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ТД „СТОЯН МАВРОДИЕВ“, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

Уважаеми г-н Премянов,
Тракийците от Тракийско дружество „Стоян Мавродиев“ в град Търговище най-сърдечно поздравяват делегатите и гостите на Общото отчетно-изборно събрание на Върховния комитет на СТДБ и пожелават успешно преизбиране на нашия председател Красимир Премянов с пожелание за здраве, дълголетие и успех!
Искам от името на нашите членове да изразя благодарност и респект към ръководството на СТДБ! Благодарност за подадената ръка и навременна помощ преди цели седем години за развитие на нашето дружество. Да, то работи и продължава да пише своята летопис.

Спомням си началото преди седем години, когато предложих за вписване и награждаване на нашите 10 тракийки по повод 85 години от създаването на Тракийския женски съюз. Издирвах ги, срещаш се с тях, възхищавах се, слушах, четях и поплаквах. Това бяха вълнуващи срещи, на които те разказвах с вълнение, със сълзи на очи, за предците ни, за работата в тракийското дружество. Самите те бяха творци, пишеха първите си книги и спомени. И всички те останаха на страниците на нашия любим вестник „Тракия“.

Искам специално да благодаря на Ваня Иванова – главен редактор в „Тракия“, която успява да ни предаде дух и енергия, като отразява дейността на Съюза и публичните изяви на тракийските дружества в страната.

С интерес посрещнахме издаването на двата тома на Енциклопедия

Тракия, книгата на Любомир Милетич „Разорението на тракийските българи“ на руски и английски езици, книгите на Стоян Райчевски, монографията за историята на тракийското движение с автор д-р Ваня Иванова „Съюзът на тракийските дружества в България в битка в битка за паметта и търсене на историческа справедливост“ и др.

Поднасям благодарност към Тракийския научен институт, който съхранява нашата историческа памет и култура. Специални благодарности на чл.-кор. проф. д-р Васил Проданов, проф. д.ист.н. Св. Елдров и на всички, работещи за тракийската кауза. Благодарност на издателство „Захари Стоянов“ и акад. Иван Гранитски – духовен апостол на Отечеството, съхраняващ българския дух и национална идентичност.

Благодарност заслужават Искра Чернева и Зорница Радонова за тяхната отзивчивост, оперативност и акуратност при свеждане на предстоящи задачи и мероприятия – тракийските събори, които са смисъл и съдържание на дейността ни и извор на патриотизъм!

Благодаря Ви г-н Премянов за този огромен труд, за благородството и уменията да създавате екипи, да изграждате кадри, достойни да работят за общонационалната, патриотична, тракийска кауза!

Днес, от името на тракийци от ТД „Стоян Мавродиев“ в град Търговище, аз ще гласувам с убеденост и доверие за нашия председател Красимир Премянов. Ще гласувам за силно присъствие в общественото пространство и успех на СТДБ!

ОБЩО ОТЧЕТНО-ИЗБОРНО СЪБРАНИЕ НА ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ НА СТДБ

Продължава от 1-а стр.

За членове на Централното ръководство бяха избрани: Красимир Андреев Премянов – председател; Краснодар Иванов Беломорски – зам.- председател; Михаил Николаев Вълв – зам.- председател; проф. Димитър Панайотов Димитров – зам.- председател; Стефан Венелинов Начев – главен секретар; член-кор. проф. Васил Костадинов Проданов; член-кор. проф. Георги Славчев Михов; академик Иван Йорданов Ди-

митров-Гранитски; проф. Стати Василев Статев; Георги Димитров Димитров; адвокат Десислава Николаева Костова; Кирил Петков Сарджев; Цанко Георгиев Атанасов; НВП Старозагорски митрополит Киприан; Чавдар Георгиев Георгиев; Илко Климентов Шивачев; адвокат Ина Николаева Лулчева; Люцкан Кирилов Петров; Нели Анастасова Ташева; Д-р Динко Любомиров

Странски; Стефан Кънев Колев; Паулина Любомирова Петрова-Ганева.

За зам.-председатели на Върховния комитет на СТДБ бяха избрани: Петър Атанасов Янков – председател на ТД „Капитан Петко войвода“, Перник; Маргарит Тодоров Петров – председател на ТД „Бойко Чавдаров“, Харманли; Гено Тодоров Пухов – председател на ТД „Яни

Попов“, Созопол; Кирил Илиев Киряков – председател на ТД „Лазар Маджаров“, Сливен

Общото събрание приключи работата си с приемането на Декларация на Върховния комитет (Виж текста на с. 6).

По традиция членовете на Съюза поднесоха цветя пред паметника на Капитан Петко войвода в Борисовата градина в София.

ДОКЛАД НА КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТДБ, ПРЕД ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪЮЗА ПРЕЗ 2025 г. И ОТЧЕТНИЯ 5-ГОДИШЕН ПЕРИОД (2021–2025)

Уважаеми членове на ВК на СТДБ,
Скъпи тракийци,

На днешното Общо събрание на Върховния комитет трябва да отчетем дейността си за 2025 г. и за изтеклия 5-годишен период (2021–2025). През годините редовно сме правили отчети, а днес по традиция Ви бяха раздадени отчетните документи за 2025 г. Това ще ми позволи да бъда кратък в своето изложение и да маркирам само най-важните моменти от многообразната ни дейност.

Общото събрание се провежда в годината, в която Тракийската организация навършва 130 години. В навечерието на годишнината имаме всички основания да твърдим, че сме достойни наследници на нашите предци, и да оценим изминалия петгодишен период като ползотворен.

Последните пет години работихме в условията на сложна международна и вътрешна обстановка, на трудности и финансови ограничения, които оказваха сериозно влияние на нашата организация. Политическата криза в страната, продължаваща години наред, и кризисната обстановка в Европейския съюз не създаваха благоприятни условия за дейността на патриотични организации като нашата. Въпреки изпитанията, благодарение на солидарните усилия на всички успяхме да поддържаме съюзния живот в дееспособно състояние и изпълнихме задачите от план-програмите.

Искам да споделя удовлетворението си от реализацията на един от най-мощните проекти на Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт – издаването на **Енциклопедия Тракия** – том I и том II, публикувани през 2022–2024 г. С превеждането и разпространението на том I на английски език Енциклопедия Тракия стана достъпна за 2 милиарда души по света, говорещи английски език. Английският вариант на изданието бе изпратен до чуждестранни библиотеки, до посолствата на европейските държави и до страните, членки на Съвета за сигурност на ООН. Целта е историята и културата на тракийските българи, както и истината за геноцида над тях, да достигне до учените, политиците, дипломатите и световната общественост, за да се припомни, че тракийският проблем, който повече от 100 години чака своето решение, има и международни измерения.

Енциклопедия „Тракия“ беше предоставена на тракийските дружества, на българските депозитарни библиотеки и на държавните институции, които имат дълг да се ангажират с решаването на тракийския проблем, да формират държавна политика за тракийските българи и да отстояват единна и последователна позиция.

Полезността на том I и том II на Енциклопедия Тракия се доказва с големия интерес и бързото изчерпване на първото издание, което на-

ложи издаването на второ допълнено издание. В новото издание на том първи беше прехвърлено ПРИЛОЖЕНИЕТО от том втори, съдържащо биографичните справки на тракийски дейци, към които бяха добавени и нови биографични справки за видни тракийски дейтели. Второто издание на том втори е посветено само на етнографията, фолклора, езиковите особености на тракийските българи. Тракийски дружества или индивидуални членове, които имат интерес, могат да закупят второто издание на Енциклопедията, издадено със средства на Съюза на тракийските дружества в България.

Писаното слово е това, което ще остане след нас, затова считам, че достигането на Енциклопедията до повече читатели и институции е изключително полезна и родолюбива дейност, даваща възможност на по-широка аудитория да се запознае с историята на тракийското движение.

Издадохме **монографии** и **сборници**, посветени на историята на тракийското движение, на Тракийската организация и Тракийския научен институт, които бяха представени пред обществеността и членовете на повечето от тракийските дружества в страната. С интерес бяха посрещнати второто издание на монографията за историята на тракийското движение с автор д-р Ваня Иванова; Известията на Тракийския научен институт; Юбилейния сборник, посветен на 90 години от създаването на Тракийския научен институт. За своята книгоиздателска и дарителска дейност Съюзът на тракийските дружества в България получи заслужено признание от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, чрез която Енциклопедията и изданията на Съюза достигнаха до депозитарните библиотеки в страната и в чужбина. По време на специална церемония Съюзът беше удостоен с плакет и почетна грамота.

Като изключителен успех отчитам изработването и утвърждаването на проект за **метростанция „Тракия“**, включващ паметник на Капитан Петко войвода и няколко пана, посветени на Тракия и на борбите на тракийските българи за национално освобождение и обединение, върху които работиха проф. Иван Маразов, проф. Светлозар Елдъров, доц. Ваня Стоянова, Стоян Райчевски, д-р Ваня Иванова и Костадин Чернев. Искам да подчертая приноса на Стефан Начев и Мария Божкова за доброто взаимодействие с ръководството на софийския Метрополитен.

ЦР на СТДБ взе решение за **увеличаване на паметта на Капитан Петко войвода в родното му място**. За целта беше осъществено посещение в Доган Хисар и проведена среща със собственика на имота, предстои подписване на споразумение за реализация на споразумението. Специално държа да подчертая приноса на Илко Шивачев за реализацията на това

мероприятие.

През отчетния период СТДБ и ТНИ организираха **научни конференции**: „125 години организирано тракийско движение в България“, „Докоснатият блян: 110 години от освобождението на Тракия“, „110 години от Балканската война“, „120 години Илинденско-Преображенско въстание“, „Тракийският научен институт като изследовател и пазител на тракийската памет“, „90 години Тракийски научен институт“, „Църковно-националните борби на българите в Тракия“, „155 години от учредяването на Българската екзархия“.

С интерес бяха посрещнати **изложбите**, посветени на: „125 години организирано тракийско движение в България“, „Тракийската епопея. Борба за свободата на тракийските българи“, „Бележити годишнини в тракийското движение“, „Българското културно-историческо наследство в Одринска Тракия“, подготвени от екипи на Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт.

Научните конференции, изложбите, Енциклопедия „Тракия“ и изданията на Тракийския научен институт са път към съхранение на националната памет и приобщаване на обществеността към тракийската кауза.

Националните ученически конкурси за разказ и есе, които провеждаме ежегодно, се оказваха сполучлива форма за работа с младите хора. Конкурсите дадоха начало във в. „Тракия“ на нова рубрика – „Децата на Тракия разказват“, към която специален интерес проявиха ученици и учители от Хасково.

Ежегодното провеждане на **основните ни прояви** допринася за националната значимост на честванията, възпоменателните събития и събори-поклонения като: 26 март – Ден на Тракия; Национален тракийски младежки събор-поклонение „Илиева нива“; Национален тракийски събор-поклонение в Славейно; Национален тракийски събор-поклонение на Петрова нива; Национални хайдушки празници „Капитан Петко войвода“ в Чепеларе; Национален тракийски женски събор в Аврен; Национален тракийски събор „Фолклорен венец Божура“ в гр. Средец; Национален тракийски християнски събор „Спасовден“ в гр. Ямбол; Национален тракийски фолклорен събор

„Богородична стъпка“ в гр. Стара Загора; Регионален тракийски събор „Тракия – моя съдба“ в с. Тополи, Варна; Национален тракийски събор-поклонение „Ден на тракийската памет“ в гр. Маджарово.

Тракийската организация има своето **информационно присъствие в национално значими медии** като БТА, ФАКТИ, телевизия Bulgaria ON AIR, Българско национално радио и неговите филиали в Стара Загора, Кърджали и Бургас, в. „24 часа“, „Епицентър“ и др., за които уебсайтът на Съюза бе основен информационен източник.

Въпреки сериозния бюджетен дефицит през отчетния период успяхме да отбележим 125 години от началото на организираното тракийско движение в България; годишнините от рождението на Капитан Петко войвода, 100 години Тракийски младежки съюз; 90 години от основаването на Тракийския научен институт и да проведем значими прояви, свързани с тези събития както в София, така и в редица градове на страната.

Едно от достойните дела, които реализирахме през 2024 г., свързано със защитата на българщината на територията на Република Турция, беше **поклонението в памет на отец Александър Чъкърък в Одрин** и изграждането на негов **паметник с барелеф**, в което се включиха много тракийски дружества и тракийци. Паметникът и барелефът на отец Чъкърък, изградени по инициатива и със средства на Съюза на тракийските дружества в България, на Тракийския научен институт, на признателни тракийци и дарители и изпълнени от арх. Явор Дичев и проф. Старчев, ще напомнят на поколенията за големия български родолюбец.

Когато анализираме дейността си през отчетния период, трябва да изразим **своето удовлетворение от доброто взаимодействие с ръководствата на общините** в Малко Търново, Ивайловград, Стара Загора, Казанлък, Свиленград, Поморие, Тунджа, Маджарово, Хасково, Харманли, Крумовград, Търговище, Чепеларе, Смолян, Бургас и др. Това до голяма степен е заслуга на председателите на тракийските дружества в тези градове, които заслужават специални благодарности.

По предложение на Съюза на тракийските дружества в България и на инициативни комитети

с **Почетния знак на президента бяха удостоени членовете на ВК на СТДБ**: акад. Иван Гранитски, член-кор. проф. Георги Михов, член-кор. проф. Васил Проданов, Калинка Згурова, проф. Иван Маразов и проф. Светлозар Елдъров. По наше предложение за почетен гражданин на Малко Търново беше обявен Стоян Райчевски, Божанка Николова посмъртно – на Средец; в Смолян беше наименувана улица на името на Тодор Корув.

С **юбилеен медал „90 години Тракийски научен институт“** бяха отличени авторите на Енциклопедия „Тракия“, доц. Геновева Михова, д-р Стефан Шивачев, Василка Ташкова и Иванка Мечева, филиалите на Тракийския научен институт във Варна и в Хасково.

Съз **златен медал с лента „Капитан Петко войвода“** бяха наградени тракийци, предложени от тракийските дружества, членове на Върховния комитет и главният редактор на в. „Тракия“. Този медал връчихме и на Генералния консул на Р България в Одрин.

Със съжаление трябва да признаем, че продължават да се проявяват някои **хронични проблеми** като липсата на приемственост и включването на млади хора в организацията и ръководствата на тракийските дружества, както и липсата на достатъчно средства за обезпечаване на дейността. Това са проблеми на централно ниво и на повечето дружества в страната с малки изключения.

За съжаление, **този свят напуснаха значими фигури в тракийското движение** – ръководители на дружества, членове на Върховния комитет като Петра Мечева, Здравко Попчев, Димитър Шалапатов, Божанка Николова, Елена Мурджева, Милен Люцканов, Станка Димитрова. Надявам се, че ще успеем с колективни усилия да продължим тяхното дело.

С огромна благодарност се обръщам към председателите и членовете на всички тракийски дружества и държа да подчертая, че основната енергия в дейността на Съюза на тракийските дружества в България идва от местните дружества и основните структури на Съюза. Ето защо основните инициативи на Съюза бяха свързани с включването в дневния ред на тракийските дружества и филиалите на Тракийския научен институт в страната, които бяха домакини при представянето на Енциклопедия „Тракия“ и изданията на Съюза и Тракийския научен институт, експонирането на изложби, отбелязване на значими годишнини, съпричастност с общотракийския календар и други.

Убеден съм, че и занапред нашата организация ще продължи да отстоява българщината и националните интереси, моралните и материални права на тракийските българи и ще отбележим достойно 130-годишнината от началото на организираното тракийско движение в България.

31 януари 2026 г.
гр. София

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ НА СТДБ, ПРИЕТА НА 31 ЯНУАРИ 2026 Г.

Съюзът на тракийските дружества в България (СТДБ) провежда своето Общо събрание в навечерието на 130-ата годишнина от организираното тракийско движение в страната, чието начало е свързано с името на нашия патрон Капитан Петко войвода. В дълголетното си съществуване Тракийската организация преживя епохи с радикално различни геополитически структури, различна икономическа и политическа организация на българското общество, по време на които два пъти с решения на управляващите е преустановявано нейното съществуване (1934 г. и 1977 г.).

Съдбата на тракийските българи, като резултат от геополитически конфликти, противопоставянния и борба за влияние, е съдба на бежанци. Преживели историческата несправедливост, начертана от Великите сили по време на Берлинския конгрес (1878), заграването на имотите им и прогонването от родните земи в Тракия и Мала Азия, издевателствата над живота и честта им (1913) и покрусата от националните катастрофи, тракийци водят борба за живот и свобода чрез участия във въстания и войни, протестират против Цариградския (1913), Ньойския (1919) и Ангорския договор (1925), които им причиняват нови страдания, отправят апели до Парижката мирна конференция (1946–1947) и очакват справедливост цели 130 години.

Днес същността на тракийския въпрос е свързана с необходимостта от отстояване правата на тракийските бежанци не само като имуществен проблем, а и като проблем за защита на техните човешки права. Нерешеният тракийски въпрос продължава да

стои с пълна сила и след 1990 г. пред държавните институции и пред възстановената Тракийска организация.

От възстановяването си през 1990 г. Съюзът на тракийските дружества в България и неговите структури последователно и безкомпромисно отстояват човешките и имуществените права на тракийци, популяризират тракийското културно и историческо наследство, защитават българщината. Чрез организирането на събори-поклонения, фолклорни фестивали, чествания на бележити дати, исторически личности и събития от календара на организацията, изграждането на паметници и издателска дейност се изразява уважение към предците, съхранява се паметта за миналото, а популяризирането на тракийския фолклор съхранява уникалността на българската култура такава, каквато е създадена от историята, с която светът ни познава като народ. Инициативите на Съюза представляват открити уроци по родолюбие за младите хора, които са участници в тях.

Паметта за миналото е тази, която дава основание на тракийци да ценят живота и да предадат на младото поколение тракийската кауза и нейните послания, събрани в един от най-мощните проекти на Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт – Енциклопедия „Тракия“, том I и том II, публикувани през 2022–2024 г., допълнени и преиздадени през 2025 г.

С провеждането и разпространението на том I на английски език Енциклопедия Тракия стана достъпна за 2 милиарда души по света, говорещи английски език. Целта е

историята и културата на тракийските българи, както и истината за геноцида над тях, да достигне до учените, политиците, дипломатите и световната общественост, за да се припомни, че тракийският проблем, който 130 години чака своето решение, има и международни измерения.

Енциклопедия Тракия беше предоставена и на българските държавни институции, които имат дълг да се ангажират с решаването на тракийския проблем, да формират държавна политика за тракийските българи и да отстояват единна и последователна позиция.

С огромно съжаление ще трябва да констатираме, че през всичките тези години политиците не се оказаха на висотата на държавници и не откликнаха на предложенията и очакванията на Тракийската организация за намиране на решение на тракийския въпрос. Изключение от направената констатация е президентската институция, която отстоява последователна позиция по тракийския въпрос, а нейните ръководители в лицето на госпожа Илиана Йотова и господин Румен Радев с присъствието си на тракийските мероприятия засвидетелстваха почит към паметта на предците ни и уважение към тракийската кауза.

Съюзът на тракийските дружества в България ще продължи да работи, за да привлече българската държава като активен съюзник в битката за тракийската кауза и запазване на паметта за станалото с тракийските българи. За съжаление, ще се наложи да правим това във време на задълбочаваща се криза и изключително ниско равнище на

доверие на хората към държавните институции, към парламента, политическите партии и правителства.

Съюзът на тракийските дружества в България наблюдава с тревога ставащото в съвременния свят – разпад на съществуващия международен ред и правила, криза на досегашната система на световни институции, циклична криза на капитализма, глобално рисково общество, ускорена милитаризация, увеличаващи се военни конфликти, загърбване на международното право и глобален преход от геополитика на правилата към геополитика на силата.

В условията на усложнена международна обстановка, на засилващо се разделение и поляризация в българското общество осъзнаваме своето значение на организация, която не разделя, а събира хора с различни политически симпатии, обединявани от тракийската кауза и от обща национална принадлежност.

Паметта за миналото ни дава основание да ценим свободата, да отстояваме правото за живот в мир, спазвайки завета на нашите предци „Да не забравяме, но да не отмъщаваме“ – девиз, събрал в едно мъдростта, човечността и силата на оскърбените, но и непресъхващата и непобедима вяра в българщината. Ще продължим да съхраняваме паметта и да защитаваме традиционните ценности на семейството и морала, без които не е възможно оцеляването ни в съвременния свят.

Изготвил:
Член кор. проф. В. Проданов
и екип на СТДБ и ТНИ

КОНКУРС, ОБЯВЕН ОТ ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“ – гр. КАРНОБАТ

РЕГЛАМЕНТ ЗА УЧАСТИЕ В I ОБЩИНСКИ ЛИТЕРАТУРЕН КОНКУРС „ПО СЛЕДИТЕ НА КОРЕНА“ – 2026 г.

I. СЪЩНОСТ

1. Конкурсът се организира по повод 26 март – Ден на Тракия, и е посветен на ученическото творчество в областта на литературата, свързано със съхраняването и опазването на родовата памет. Заглавията на творбите трябва да бъдат обвързани тематично с надсловата „По следите на корена“. Допуска авторска перифраза на заглавието, но е необходимо творбата да кореспондира с идеите на тракийската кауза.

2. Цели се издирването и художественото претворяване на родови истории, свързани с живота на тракийските бежанци – преселници от Беломорска и Одринска Тракия и от Мала Азия вследствие на двете балкански войни.

2. Основна целева група са учениците, обучаващи се в училищата на територията на община Карнобат.

II. ЦЕЛИ

1. Да се възпита чувство на уважение към рода и семейството, както и гордост от идеята за национално достойнство и принадлежност.

2. Да се насърчи развитието на творческия потенциал на учениците с високи филологически компетентности.

3. Да се създаде активна творческа среда за обмен на опит между участниците.

4. Да се създаде конкурентна среда в областта на литературното творчество за учениците на територията на общината.

5. Да се стимулира желанието за себеизразяване чрез писане на учениците.

III. РАЗДЕЛИ, ЖАНРОВЕ И ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Конкурсът се провежда в два раздела:

1.1. Раздел „Поезия“ – приемат се поетични творби, свързани с тракийската кауза; няма специфични изисквания относно жанра и стихосложението.

1.2. Раздел „Проза“ – приемат се кратки прозаични творби (есета, разкази, приказки, басни, фейлетони, очерци и др.), които притежават художествен или художествено-документален характер и са свързани с тракийската кауза.

2. Участникът трябва да посочи жанра непосредствено след заглавието.

3. Творбите не трябва да надвишават 3 стандартни машинописни страници, шрифт Times New Roman, размер 12.

4. Всеки участник може да се включи с по една творба в раздел, придружена от трите имена на автора, години, телефон и имейл за връзка, институцията, която представлява, и ръководител.

5. Творбите се изпращат по електронен път на адрес td.karobat@abv.bg

6. Краен срок за изпращане на творбите – 15.03.2026 г.

IV. ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

Участниците се поделят в две възрастови групи:

- първа възрастова група – от 7 до 13 години;

- втора възрастова група – от 14 до 18 (19) години.

V. ЖУРИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

1. Творбите ще бъдат оценявани от жури, съставено от квалифицирани филолози.

2. Критерии за оценяване:

2.1. на поетични творби:

2.1.1. ясна и непротиворечива композиция;

2.1.2. въздейственост и експресивност;

2.1.3. наличие на стройна образна система, изграждаща внушения и предаваща послания;

2.1.4. богат и разнообразен език;

2.1.5. вътрешно единство и логика;

2.1.6. уместна употреба на тропи и фигури;

2.1.7. спазване на нормите на българския книжовен език (допустими са отклонения, свързани със стилистични съображения).

2.2. на прозаични творби:

2.2.1. есета – ясно формулирана теза с открити микротези, доказани в аргументативната част; богат художествен език; оригиналност и автентичност; стриктно спазване на нормите на българския книжовен език;

2.2.2. разкази – ясна композиция и открити елементи на сюжета; разказваческо майсторство, пречупено през индивидуалния творчески поглед; словесно богатство и неговата уместна употреба в социокултурния контекст на разказа; стриктно спазване на нормите на българския книжовен език;

2.2.3. приказки и басни – ясна композиция; поучителен характер; наличие на въображение и оригиналност; автентичност и послание; богат художествен език и образност; стриктно спазване на нормите на българския книжовен език;

2.2.4. фейлетони и очерци – ясна структура и стегнато изложение; актуалност на разглеждания проблем; богат образен език; умение за боравене с реторични фигури; точност и лаконичност; логическа обвързаност между отделните компоненти; стриктно спазване на нормите на българския книжовен език;

РАО "ТРАКИЯ"

Стара Загора, бул. "Христо Ботев" 100, ет. 3, офис 6
тел.: 042-600 586
e-mail: ramt@ram-trakia.org; www.ram-trakia.org

RAM "TRAKIA"

Stara Zagora, blvd. "Hristo Botev" 100, fl. 3, office 6
tel.: +359-42-600 586
e-mail: ramt@ram-trakia.org; www.ram-trakia.org

**ДО:
Г-Н КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
СТДБ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕМЯНОВ,

От името на РАО "Тракия" поздравявам делегатите в Общото отчетно-изборно събрание на Върховния комитет на СТДБ. Пожелавам успешна работа на форума, ползотворни дискусии и мъдри решения, осигуряващи както приемственост в работата, така и нови идеи за развитието на организацията и отстояване на тракийската кауза.

Партньорството със СТДБ е важно за нас! Убеден съм, че и през тази година ще продължим да си сътрудничим успешно в името на общините и хората, живеещи в тях!

С уважение,

ПРОФ. ИВАН ВЪРЛЯКОВ
Изн. директор на РАО "Тракия"

КОНКУРС, ОБЯВЕН ОТ ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“ ...

Продължение от 6-а стр.

2.2.5. други прозаични жанрове – спазване на съществуващите теоретични изисквания за всеки от тях.

VI. КЛАСИРАНЕ, НАГРАДЕН ФОНД И ЦЕРЕМОНИЯ ПО НАГРАЖДАВАНЕ

1. Класиране се провежда за двете възрастови групи, като за всяка от тях се присъждат първо, второ и трето място.

2. Класирането се обявява в срок до 25.03.2026 г.

3. С решение на журито могат да се връчват и специални награди поради наличие на особени достойнства на някоя от творбите.

4. Резултатите се вписват от журито в протокол и се обективират в писмено решение, което се изпраща до всички включили се училища.

5. Решението на журито е окончателно и не подлежи на оспорване.

6. Наградният фонд е осигурен от Тракийско дружество „Капитан Петко Войвода“ – гр. Карнобат и включва:

6.1. грамоти и предметни награди – за участниците, класирани на I, II и III място за всяка възрастова група и раздел;

6.2. допълнителните награди, учредени с решение на журито при особени заслуги на някоя от творбите.

7. Церемонията по награждаването ще се проведе в гр. Карнобат, на 26.03.2026 г. по време на ежегодната Тракийска вечер, организирана от Тракийско дружество „Капитан Петко Войвода“, за която отличените участници и техните ръководители ще бъдат уведомени своевременно.

При възникнали въпроси можете да се свържете с нас на имейл: td.karobat@abv.bg или на тел.: 0898 668 511 – Вяра Петрова; 0884 353 286 – Деян Драганов.

ВЯРА ПЕТРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ТД „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“

**ПЛАН – ПРОГРАМА
НА СЪЮЗА НА
ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА
В БЪЛГАРИЯ ЗА 2026 г.**

Продължение от 3-а стр.

– Участие в закриването на месеца на културата в Созопол с тракийски фолклорни състави съвместно с ТНИ и община Созопол – края на м. септември

Отг.: Гено Пухов, зам.-председател на ВК на СТДБ и председател на ТД „Яни Попов“, Созопол

Срок: края на м. септември

– провеждане на регионални съвети с ТД – в края на септември и началото на октомври

Отг.: Красимир Премянов- председател на СТДБ

– Национален конкурс „С песните на Калинка Згурова“ – Бургас, съвместно с ТНИ (по отделна програма)

Отг. Стефан Колев, председател на ТД „Странджа“, Бургас

– Национален средношколски конкурс за разказ и есе съвместно с ТНИ

Отг.: чл.-кор. Васил Проданов, председател на ТНИ

доц. д-р Ваня Стоянова, научен секретар на ТНИ

Срок: м. октомври/ноември

– Научна конференция на Петрова нива, организирана от ТНИ в рамките на Националния тракийски събор-поклонение, посветена на 123-годишнината от Илинденско-Преображенското въстание

Отг.: чл.-кор. проф. Васил Проданов, председател на ТНИ

доц. д-р Ваня Стоянова, научен секретар на ТНИ

Срок: 22 август

– Национална конференция на Тракийския научен институт – м. ноември

Отг.: чл.-кор. проф. Васил Проданов Екипът на ТНИ

– 18 декември – 182 г. от рождението на Капитан Петко Войвода, съвместно с ТНИ (по отделна програма)

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Членове на ЦР на СТДБ

Председателите на ТД по места

Председатели на филиали на ТНИ

Срок: 18 декември

– Участие в дейността на РАО „Тракия“

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Срок: постоянен

– Националната инициатива-среща „Завръщане към корените“ (по отделна програма)

Отг. Божана Богданова, член на ВК

на СТДБ и председател на едноименната инициатива

Срок: постоянен

– Участие в дейността на КК „Тракия“ и ТД „Тракия“, София, в салона на СТДБ и организиране на съвместни прояви и инициативи съвместно с ТНИ

Отг. акад. Иван Гранитски, Краснодар Беломорски, зам.-председател на ЦР на СТДБ и председател на ТД „Тракия“, София

– Участие в Националния съвет за сътрудничество по етническите и религиозните въпроси към МС на Република България

Отг. Красимир Премянов, председател на СТДБ

Срок: постоянен

Ф съвместно с ТНИ

Отг.: чл.-кор. проф. Васил Проданов, председател на ТНИ

Красимир Премянов, председател на СТДБ

– Издаване на Известия на ТНИ съвместно със СТДБ

Отг.: чл.-кор. проф. Васил Проданов, председател на ТНИ

доц. д-р Ваня Стоянова, научен секретар на ТНИ

Красимир Премянов, председател на СТДБ

– Издаване на тематични разработки, допълващи 1 и 2 том на Енциклопедия „Тракия“, съвместно с ТНИ.

Отг.: акад. Иван Гранитски

Стоян Райчевски

Екипът на ТНИ

– Издаване на албум с биографиите на председателите на СТДБ и ТНИ съвместно с ТНИ.

Отг.: чл.-кор. проф. Васил Проданов и екипът на ТНИ

– Издаване на календар за 2027 г. съвместно с ТНИ

Отг.: доц. д-р Ваня Стоянова и екипът на ТНИ

Отговорниците, посочени под всяка проява, представят подробна програма и присъстват лично по време на провеждане на мероприятията.

Национални са само тези мероприятия, които присъстват в план-програмата на Съюза, утвърдена от Върховния комитет на СТДБ.

Програмата за реализиране на събитията от план-програмата се изготвя от определените отговорници и се съгласува с докладна записка до Централното ръководство на СТДБ три месеца преди провеждането им.

Програмата е отворена за добавяне на инициативи по предложение на тракийските дружества.

Неразделна част са сценарии, списъци на гостите и финансов план

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7А, тел.: 02/987 48 96

Абонирайте се!

Каталожен номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: Главен редактор д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, акад. Иван ГРАНИТСКИ, Искра ЧЕРНЕВА, д-р Динко СТРАНСКИ, Хубен СТЕФАНОВ;

Тодор КОРУЕВ | Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, факс: 02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА

СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSF

Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Димитринка СМОЛЕВА (София) 0886 746 044; Христо ХРИСТОВ (Варна) Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) 076/60 13 67;

Радостина ПРАМАТАРОВА (Средец); Стефан МИЛЕВ (Маджарово); Веска ЛАМБОВА (Шумен) 0877 71 85 03; Светла ЧЕРНОГОРОВА (Сливен); Донка ДИМОВА (Карнобат) Златка МИХАЙЛОВА и Анета ГЕОРГИЕВА (Хасково) 0894 044 420; Мария ИВАНОВА (Ямбол) Светлана ПЕЕВА и Валя ГЕОРГИЕВА (Поморие); Недка ОНОВА (Крумовград).

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака).

ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ

ОРГАНИЗИРАТ ФОЛКЛОРЕН КОНКУРС „С ПЕСНИТЕ НА ГЕОРГИ ПАВЛОВ“

Посветен на 100 години от рождението на странджанския народен певец

СТАТУТ

Фолклорният конкурс „С песните на Георги Павлов“ има за цел да предостави възможност за изява на индивидуални изпълнители и фолклорни колективи от страната, които изпълняват песни и от репертоара на народния певец. Основната цел на конкурса е да предостави поле за изява на изпълнители, в резултат на което да открие нови дарования, като им помогне да намерят място в публичното пространство и стимулира интереса на все повече млади хора към фолклорното богатство на Странджа и България.

Конкурсът ще се проведе на 2 май 2026 г. в село Визица, община Малко Търново.

Раздел 1. Изворен фолклор

1.1. Индивидуални изпълнители (любители)

I възр. група – до 7 години

II възр. група – от 7 до 11 години

III възр. група – от 11 до 14 години

IV възр. група – от 14 до 18 години

V възр. група – над 18 години

1.2. Индивидуални изпълнители (от музикални и профилирани училища и професионалисти)

I възр. група – от 5 до 7 клас

II възр. група – от 8 до 12 клас

III възр. група – над 18 години

Раздел 2. Колективи

I възр. Група – до 18 години

II възр. група – над 18 години

(Участниците от музикални училища, школи и др. институции се оценяват отделно.)

Задължително е участниците да бъдат облечени в народна носия.

РЕГЛАМЕНТ ЗА УЧАСТИЕ

► индивидуални изпълнители – представят две песни (с общо времетраене) до 6 минути. За четвърта и пета група задължително изпълнението на бавна песен.

► Колективни изпълнения (групите представят две песни до 6 минути).

► Едната от песните задължително трябва да бъде от репертоара на странджанския народен певец Георги Павлов.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

► Майсторско изпълнение и артистичност на участниците.

► Журито оценява изпълненията и връчва награди на най-добре представилите се.

► Конкурсът е със състезателен характер. Всички изпълнения на участниците ще бъдат съпроводжани от битов народен оркестър.

НАГРАЖДАВАНЕ

► Всеки участник получава грамота за участие в конкурса.

► Във всяка една възрастова група наградите са:

Първа награда – диплом и предметна награда

– Втора награда – диплом и предметна награда

– Трета награда – диплом и предметна награда

► Най-добре представилия се участник получава високата награда – Приз на името на Георги Павлов. Награденият с Приз „Георги Павлов“ ще участва във вечерния гала концерт с изявени певци.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Заявки за участие се приемат в срок до: 20 април 2026 г= на: email: petrovaniva@abv.bg; 0885 44 68 12

Всички разходи по пребиваването и пътуването са за сметка на участниците!

За допълнителна информация на телефон: 0885 44 68 12

в Дирекция „Култура, образование и спорт“, Мария Патронова

ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ

ЗАЯВКА ЗА УЧАСТИЕ

във фолклорен конкурс „С песните на Георги Павлов“
2 май 2026 г., село Визица

Име на участника /колектива/: .....

Институция: .....

Име на ръководителя: .....

Телефон за връзка: .....

Общ брой участници: ..... мъже: ..... жени: .....

Наименования на отделните изпълнения:

1.....

2.....

ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО И СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ

организируют

ФОЛКЛОРЕН КОНКУРС „С ПЕСНИТЕ НА ГЕОРГИ ПАВЛОВ“

Посветен на 100 години от рождението на странджанския народен певец

2 МАЙ 2026 Г., СЕЛО ВИЗИЦА, ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО